

МОТИВИ

към

проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства

Необходимостта от разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства (ЗИД на ЗПБ) е обусловена от новата нормативна уредба в областта на концесионирането и по-специално влизането в сила през м. януари 2018г. на новия Закон за концесиите (обн. ДВ, бр. 96 от 1 декември 2017г., в сила от 3 януари 2018г., доп. Бр. 103 от 28 декември 2017г., в сила от 1 януари 2018г., изм., бр. 7 от 19 януари 2018г., изм., бр. 15 от 16 февруари 2018г., в сила от 16 февруари 2018г.). Концесиите за добив на подземни богатства са изключени от обхвата на Закона за концесиите, поради което влизането му в сила доведе до празнота в нормативната уредба по отношение осъществявания от министъра на енергетиката контрол по изпълнение на концесионните договори за добив на подземни богатства, както и по отношение изменението на действащи концесионни договори. Към 1 февруари 2019г. действащи са 526 договора за добив на подземни богатства.

С проекта на ЗИД на ЗПБ се предвижда детайлно да бъдат уредени контролните правомощия на министъра на енергетиката във връзка с осъществявания контрол по изпълнение на концесионните договори и на договорите за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства; предвижда се прецизиране на действащата нормативна уредба по отношение доказване наличието на управленски и финансови възможности на кандидатите за предоставяне на разрешения за търсене и проучване или за проучване на подземни богатства или на концесия за добив на подземни богатства; предвидени са разпоредби, регламентиращи възможността за изменение на действащи концесионни договори за добив на подземни богатства, както и разпоредби, уреждащи последиците от прекратяване на концесионни договори за добив на подземни богатства, включително условия и ред за предаване и приемане на обекти на концесия при прекратяване на концесионните договори.

С Националната стратегия за развитие на минната индустрия, приета с Решение № 761 на Министерския съвет от 29 септември 2015г., като специфична цел е определено насърчаването на търсенето, проучването и добива на нефт и природен газ при прилагане на водещи световни и европейски технологии за добив и на практики за опазване на околната среда.

С Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021г. като приоритет за постигане на стратегическа цел (цел 199:

Енергийна сигурност чрез добив) е предвидено гарантирането на енергийната сигурност и независимост на страната, диверсификацията на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за България. Посоченият приоритет, респ. стратегическата цел могат да бъдат осъществени чрез продължаване на проучванията за природен газ в дълбоко Черно море. Дълбоководното проучване за нефт и природен газ е сложен и дълъг процес, особено в недоизследвана област, каквато е българската част на Черно море, където са прокарани малко сондажи и геологията не е добре изучена. То изисква големи разходи, сложни операции и логистика, както и сериозна обработка и интерпретация на данни. По-специално, достъпът до Черно море е труден и в района съществуват малко ресурси, което обуславя продължителност на проучвателния прави график. Обикновено оценката на перспективността на даден проучвателен блок чрез прокаране на един проучвателен сондаж е сложен и дълъг процес, който в идеалния случай изисква продължителност между 36 и 48 месеца. За определяне пълният потенциал на проучвателната площ е необходимо да бъдат просондирани последователно няколко сондажа. От изключителна важност е сроковете на разрешението за търсене и проучване на подземни богатства – нефт и природен газ в дълбоки води да позволят наличието на достатъчно време за подготовка и сондиране на множество сондажи последователно по безопасен и ефективен начин, като се използва информацията, придобита от предходни сондажи.

Предвид спецификата на дейностите по търсене и проучване на нефт и газ в дълбоки води, се предвижда възможност срокът на разрешението за търсене и проучване на нефт и газ в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона в Черно море да бъде удължен до две години след изтичане на сроковете по чл. 31, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗПБ. Така ще се осигури достатъчен период от време за изпълнение на ефективни търсецо-проучвателни дейности, включително и прокаране на проучвателни сондажи, респ. интерпретиране на получените данни, насочени към откриване на нови находища.

С предложеният законопроект се отстранява и несъответствие при транспонирането на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

Изискванията на Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 140/114 от 5 юни 2009 г.), са транспонирани със Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра (обн. ДВ, бр. 82 от 26.10.2012г., изм. ДВ, бр. 14 от 20.02.2015г.).

През 2015г. Европейската комисия отправя запитване за предполагаемо несъответствие на националните мерки за транспониране на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

В резултат на предоставения отговор от Министерството на енергетиката и за отстраняване на констатирано несъответствие при транспониране на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации, Европейската комисия предлага да се изменят разпоредбите на чл. 66, ал. 1, 2, 3 и 7 и чл. 71 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

В съответствие с препоръките на Европейската комисия, предложеният законопроект предвижда изменение и допълнение на разпоредбите на чл. 66, ал. 1, 2, 3 и 7 и чл. 71 от Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра.

В съответствие с Директива 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно безопасността на свързаните с нефт и газ дейности в крайбрежни води, транспонирана в българското законодателство с Наредбата за изискванията за предотвратяване на аварии при търсене и проучване или добив на подземни богатства – нефт и природен газ в териториалното море, континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Република България в Черно море, приета с Постановление № 366 на Министерския съвет от 21 декември 2016г. (обн. ДВ, бр. 103 от 27 декември 2016г.), с проекта на ЗИД на ЗПБ са предвидени имуществени санкции за извършване на дейности без надлежно съгласуван вътрешен план за аварийно реагиране и/или негово изменение.